

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2003-1-110 (Birleşme)
Karar Sayısı : 03-59/708-329
Karar Tarihi : 28.8.2003

A- TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Mustafa PARLAK
Üyeler : Tuncay SONGÖR, A. Ersan GÖKMEN, R. Müfit SONBAY,
Murat GENCER, Rıfki ÜNAL, Prof.Dr. Nurettin KALDIRIMCI,
M.Sıraç ASLAN

B- RAPORTÖRLER: E. Cenk GÜLERGÜN, Müge ÖZERCAN

**C-BİLDİRİMDE
BULUNAN**

: - IDEC Pharmaceuticals Corporation
Temsilcisi: Av. Nilüfer Müldür ÇAKMAKLI
Eski Büyükdere Cad. Park Plaza No:22 K:11
Maslak - İstanbul

D- TARAFLAR

: - IDEC Pharmaceuticals Corporation
3030 Callan Road San Diego California
92121 ABD

- Biogen, Inc.
14 Cambridge Center Cambridge Massachusetts
02142 ABD

E- DOSYA KONUSU: IDEC Pharmaceuticals Corporation ile Biogen, Inc.'in birleşmesi işlemine izin verilmesi talebi.

F- DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 1.8.2003 tarih, 3700 sayı ve 19.8.2003 tarih, 4015 sayı ile giren bildirim üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesi ile 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğin ilgili hükümleri uyarınca yapılan inceleme sonucunda düzenlenen 22.8.2003 tarih, 2003-1-110/Öİ-03-ECG sayılı Birleşme Ön İnceleme Raporu, 22.8.2003 tarih, REK.0.05.00.00/116 sayılı Başkanlık önergesi ile 03-59 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

G- RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili raporda; IDEC Pharmaceuticals Corporation ile Biogen, Inc.'in birleşmesinin, 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında Rekabet Kurulu'nun iznine tabi bir işlem olduğu, fakat hakim durum yaratılarak veya mevcut bir hakim durumun güçlendirilerek rekabetin önemli ölçüde azaltılmasına yol açmayacağından işleme izin verilmesinde herhangi bir sakıncanın bulunmadığı ifade edilmektedir.

H- İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. Taraflar

H.1.1. Biogen, Inc. (Biogen)

Biogen, insanlar için terapötik ürünlerin geliştirilmesi, üretimi ve pazarlaması faaliyetleriyle iştigal eden biyoteknoloji şirketi olup, esas olarak nöroloji, dermatoloji ve ramotolojideki tıbbi gereksinimlerde kullanılan farmasötik ürünlerin geliştirilmesi alanlarında faaliyet göstermektedir.

Hiçbir kişi ya da teşebbüs doğrudan ya da dolaylı olarak Biogen hisselerinin %10'undan fazlasına sahip bulunmamaktadır.

Biogen, 2002 yılı içinde, Türkiye ürün pazarına sağlamakta olduğu tek ürün olan Avonex'in satışlarını tek müşterisi konumunda bulunan, toptancı/dağıtımçı şirket Gen İlaç Limited Şirketi aracılığıyla yapmıştır.

Biogen, Avonex markalı ürünün satışının yanı sıra, bazı patent/patent uygulamalarının lisansını alanların yaptıkları satışlar üzerinden royalti geliri de elde etmektedir.

H.1.2. IDEC Pharmaceuticals Corporation (IDEC)

IDEC, kanser bağışıklık sistemi ve enflamatuar hastalıkların tedavisine yönelik terapilerin geliştirilmesi, üretimi ve pazarlaması faaliyetleriyle iştigal eden biyoteknoloji şirkettir.

IDEC'in toplam oy hakkının %10'undan fazlasını elinde bulunduran hissedarlarına aşağıda yer verilmiştir.

Tablo 1- IDEC'in Oy Hakkının %10'undan Fazlasına Sahip Hissedarlar

Hissedarın Unvanı	Hisse Adedi	Hisse Oranı (%)
FMR Corp.	17,375,261	11.2
Citigroup, Inc.	16,886,062	10.9
Bir grup olarak tüm direktörler ve yönetici konumundaki personel (18 kişi)	16,955,637	10.3

IDEC'in, Türkiye'de herhangi bir farmasötik ürünün üretimi ya da satışı faaliyeti bulunmamaktadır. Bununla birlikte, IDEC lisans sözleşmesi uyarınca, F.Hoffmann-La Roche Ltd.'in Türkiye'de gerçekleştirdiği MabThera markalı ürünün satışından royalti geliri elde etmektedir.

H.2. İlgili Pazar

H.2.1. İlgili Ürün Pazarı

Avrupa İlaç Pazarlama Araştırmaları Birliği tarafından geliştirilmiş olan *Anatomical Therapeutic Classification (ATC)* sınıflandırma sisteminde ilaçlar

tedavi sınıflarına göre ayrılmakta; diğerk bir ifadeyle ilaçlar anatomik etki bölgelerine, endikasyonlarına, tedaviye yönelik kullanımlarına, yapılarına, etki çeşitlerine göre sınıflandırılmaktadır.

ATC her biri kendi içinde en fazla dört aşama içeren ve kodlarla ifade edilen 16 (A,B,C, vb.) kategoriden oluşmaktadır. ATC sınıflandırmasının üçüncü kademesinde (ATC-3) ilaçlar tedavi endikasyonlarına, başka bir deyişle hangi amaçla kullanıldıklarına göre gruplandırılmaktadır.

IDEC, Türkiye’de herhangi bir farmasötik ürünün üretimi veya satışı konusunda faaliyet göstermemektedir. Biogen ise, Türkiye ürün pazarına sadece Avonex markalı ürünü sağlamaktadır. Avonex, nükseden multiple sclerosis (MS) vakalarında ayakta tedavi gören hastaların tedavisinde kullanılıp, ATC-3 sınıflandırmasının bağışıklık sistemini düzenleyen ve bağışıklık sistemi hücrelerinin gelişimini hızlandıran ya da engelleyen ürünleri kapsayan L03A (*Cytokines ve Immunomodulators*) grubunda yer almaktadır.

IDEC ve Biogen’in lisans vermiş olduğu firmalar, Türkiye’deki ürün satışlarını kendi nam ve hesaplarına gerçekleştirdikleri gibi; IDEC ve Biogen’in, bu firmaların Türkiye’de satışını yaptıkları ürünlerin fiyat, pazarlama ve satış politikaları üzerinde herhangi bir etkisi bulunmamaktadır. Ayrıca, söz konusu ürünlerin lisans sahiplerinin IDEC ve Biogen olduğunun ürünlerin müşterileri tarafından bilinme olasılığının çok düşük olması sebebiyle, IDEC ve Biogen bu ürünlerin tercih edilmesinde de herhangi bir rol oynamamaktadır. Dolayısıyla, Türkiye’de pazarlanan “Biogen lisanslı ürünler” olan "Factor VIII Organism, Recombinant Hepatiti B antigens, Recombinant Streptavidin, Plant Genetic ve Covance/Babco" ürünleri ile IDEC lisanslı "MabThera" ürününün satışlarından oluşan ciro ve pazar payı, tarafların değil, lisans alanların pazardaki ağırlığını yansıtmaktadır.

Bu çerçevede ilgili ürün pazarı, ATC-3 sınıflandırmasının L03A grubunda yer alan ürünler olan, “bağışıklık sistemini düzenleyen ve bağışıklık sistemi hücrelerinin gelişimini hızlandıran ya da engelleyen ürünler pazarı” olarak belirlenmiştir.

H.2.2. İlgili Coğrafi Pazar

Taraf teşebbüslerin faaliyet gösterdikleri coğrafi alan dikkate alınarak, ilgili coğrafi pazar Türkiye Cumhuriyeti sınırları olarak tespit edilmiştir.

H.3. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

IDEC, Bridges Merger Corporation (Merger Sub) ve Biogen arasında 20.6.2003 tarihinde imzalanmış olan "Anlaşma ve Birleşme Planı" uyarınca; sermayesinin tamamı IDEC’e ait, yeni kurulmuş bir şirket olan Merger Sub, Biogen’in bünyesinde birleşecek ve Biogen, IDEC’e bağlı şirket olarak varlığını devam ettirecektir. Söz konusu işlem sonrasında, IDEC’in unvanı "BIOGEN IDEC, INC." olarak değiştirilerek, Merger Sub’ın varlığı son bulacaktır.

Birleşme sonrasında, IDEC hissedarları toplam hisselerin %50.5'ine, Biogen hissedarları ise %49.5'ine sahip olacaktır. Hissedarlardan hiçbiri, tek başına ya da diğer hissedarlarla birlikte, IDEC üzerinde kontrol hakkına sahip olmayacaktır.

Yeni bir oluşumun gerçekleşmesi nedeniyle anılan işlem 1997/1 sayılı Tebliğ'in 2 (a) maddesi kapsamında bir birleşmedir.

İşlemin taraflarından IDEC'in ilgili ürün pazarında faaliyeti bulunmamasıyla birlikte, tarafların toplam cirosu, Biogen'in 2002 yılında Türkiye pazarından elde ettiği yaklaşık TL. ciro tutarından ve toplam pazar payı, aynı şirketin payı olan %..... oranından oluşmaktadır.

Bu çerçevede, taraf teşebbüslerin toplam pazar payı rakamının 1997/1 sayılı Tebliğ'in 1998/2 sayılı Tebliğ ile değişik 4. maddesinde belirtilen %25'lik pazar payı eşliğini aşması nedeniyle anılan işlem izne tabi bir birleşmedir.

Söz konusu pazarda, Biogen'in Avonex adlı ürünüyle rekabet eden üç farklı ürün bulunmaktadır. Bu ürünlerin tahmini pazar paylarına aşağıda yer verilmiştir.

Tablo 2- Rakip Ürünlerin Pazar Payları (%)

Firma	Ürün Adı	Pazar Payı
Biogen	Avonex	
Serono International S.A.	Rebif	
Schering A.G.	Betaferon	
Teva Neuroscience, Inc. /Aventis Pharma (Ortak geliştirme anlaşması)	Copaxone	

IDEC'in Türkiye'de ilgili ürün pazarında faaliyet göstermemesi nedeniyle, işlemin yoğunlaşma artırıcı etkisi olmayacağı da dikkate alınarak, anılan birleşmenin, 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi kapsamında hakim durum yaratmayacağı veya mevcut bir hakim durumu güçlendirmeyeceği kanaatine varılmıştır.

I- SONUÇ

Yukarıdaki değerlendirmeler ışığında, IDEC Pharmaceuticals Corporation ile Biogen, Inc.'in birleşmesinin, 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında Rekabet Kurulu'nun iznine tabi bir işlem olduğuna, fakat hakim durum yaratılarak veya mevcut bir hakim durumun güçlendirilerek rekabetin önemli ölçüde azaltılmasına yol açmayacağı anlaşıldığından, söz konusu işleme izin verilmesine OY BİRLİĞİ ile karar verilmiştir.